

ความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ
จังหวัดสระแก้วตามแนวคิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน
**The Priority Needs of School Management in The Special Economic Zone,
Sa Kaeo Province, Based on The Student Desirable Characteristics**

ทวีศักดิ์ หงษ์เจริญ¹ นันทรัตน์ เจริญกุล²
Thawisak Hongcharoen¹ Nantarat Charoenku²

^{1,2}คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
^{1,2} Faculty of Education, Chulalongkorn University

*Corresponding Author, e-mail: Thwisak22@hotmail.com

Received: February 9, 2020; Revised: February 22, 2020; Accepted: March 9, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดสระแก้วตามแนวคิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ประชากรที่ศึกษาคือ โรงเรียนขยายโอกาสในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำนวน 11 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 11 คน และข้าราชการครู จำนวน 143 คน รวมจำนวน 154 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย เลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการ

วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$) ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดสระแก้วตามแนวคิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน มีลำดับความต้องการจำเป็นจากสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุดคือ ด้านที่ 2 การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน ($PNI_{Modified} = 0.199$) มีองค์ประกอบที่มีค่าความต้องการจำเป็นที่สูงที่สุด และต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 5 ทักษะอาชีพ ($PNI_{Modified} = 0.237$) และองค์ประกอบที่ 3 คุณธรรม ($PNI_{Modified} = 0.173$) ด้านที่ 3 การวัดผลประเมินผล ($PNI_{Modified} = 0.198$) มีองค์ประกอบที่มีค่าความต้องการจำเป็นที่สูงที่สุดและต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 5 ทักษะอาชีพ ($PNI_{Modified} = 0.237$) และองค์ประกอบที่ 3 คุณธรรม ($PNI_{Modified} = 0.188$) ด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร ($PNI_{Modified} = 0.196$) มีองค์ประกอบองค์ประกอบที่ 5 ทักษะอาชีพ ($PNI_{Modified} = 0.251$) และองค์ประกอบที่ 3 คุณธรรม ($PNI_{Modified} = 0.188$) และด้านที่ 4 กิจกรรมเสริมหลักสูตร ($PNI_{Modified} = 0.186$) มีองค์ประกอบที่มีค่าความต้องการจำเป็นที่สูงที่สุดและต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 5 ทักษะอาชีพ ($PNI_{Modified} = 0.204$) และองค์ประกอบที่ 3 คุณธรรม ($PNI_{Modified} = 0.160$)

คำสำคัญ : การบริหารโรงเรียน เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

Abstract

The purpose of this research was to study the priority needs of school management in the special economic zone, Sa Kaeo Province, based on the concept of student desirable characteristics. The population were 11 opportunity education schools in the special economic zone, Aranyaprathet district, Sa Kaeo Province under the Primary Education Service Area 2. The research informants consisted of 11 Directors of School and 143 teachers. The total of this research were 154 informants. The research instrument used in this study was 5 rating scaled questionnaire. The data were analyzed by frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, and Modified Priority Needs Index ($PNI_{Modified}$). The research results turned out as follows. The priority needs of school management in the special economic zone, Sa Kaeo

Province, based on the concept of student desirable characteristics, sorted from the highest to the lowest $PNI_{Modified}$ revealed that: 1) For teaching ($PNI_{Modified} = 0.199$); the highest element of priority need was Occupational Skill ($PNI_{Modified} = 0.315$) and the lowest element of priority need was Moral ($PNI_{Modified} = 0.173$); 2) For evaluation ($PNI_{Modified} = 0.198$), the highest element of priority need was Occupational Skill ($PNI_{Modified} = 0.237$) while the lowest element of priority need was Moral ($PNI_{Modified} = 0.188$); 3) For curriculum Development ($PNI_{Modified} = 0.196$), the highest element of priority need was Occupational Skill ($PNI_{Modified} = 0.251$) and the lowest element of priority need was Moral ($PNI_{Modified} = 0.188$) and 4) For extra-curricular activities ($PNI_{Modified} = 0.186$), the highest element of priority need was Occupational Skill ($PNI_{Modified} = 0.204$) while the lowest element of priority need was Moral ($PNI_{Modified} = 0.160$).

Keywords: School Management, Special Economy Zone, Student Desirable Characteristics

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดทำกรอบการพัฒนาหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน เพื่อให้โรงเรียนนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนให้สอดคล้องกับการสร้างคน โดยการให้ศึกษาและการฝึกอาชีพให้กับเด็กและเยาวชนอย่างทั่วถึงเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ ซึ่งการพัฒนาเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศไทย ในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เพิ่มการจ้างงาน และสร้างความเป็นอยู่ที่ดีให้ประชาชน ด้วยกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ระบุว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาเศรษฐกิจตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” หรือคติพจน์สั้น ๆ คือ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” มีกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อให้เกิดความสำเร็จ 6 ประการ 1) ยุทธศาสตร์

ด้านความมั่นคง 2) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการสร้างความสามารถในการแข่งขัน 3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ 4) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม 5) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ 6) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยกำหนด ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์จึงเป็นเป้าหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา กำลังแรงงานและพื้นที่ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (Office of National Economic and Social Development Board, 2018) การจัดการศึกษาของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษต้องยึดศักยภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตาม ศักยภาพเพื่อสู่ความเป็นเลิศตามอัจฉริยภาพของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 22 ที่กำหนดว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนา ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ นอกจากนี้การจัดการศึกษาต้องมุ่งเน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้ ทักษะอาชีพ แล้วยังต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้วย โดยเฉพาะคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเสียสละ และความเป็น ประชาธิปไตย ตลอดจนการพัฒนาลักษณะทางจิตใจที่มีความสำคัญต่อการทำงานคือ แรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 23 ที่กำหนดว่า การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาใน ระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา (Office of the Education Council, 2017) การพัฒนาผู้เรียนจึงเห็นว่าการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้เรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยมีบุคลิกภาพลักษณะทางกายภาพ พฤติกรรม ของผู้เรียน 6 ด้าน ประกอบด้วย ความรู้และทักษะ เจตคติ คุณธรรม ภาษา และภูมิคุ้มกัน ให้สอดคล้องกับการสร้างคน โดยการให้ศึกษาและการฝึกอาชีพให้กับเด็กและเยาวชนอย่างทั่วถึง เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่

การจัดการศึกษาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนที่มีคุณภาพ หน่วยงานการศึกษาหลายพื้นที่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษได้เริ่มออกแนวทางการทำงาน เป้าหมายและกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาโรงเรียนที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจในเขตตนเอง โดยในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว ได้มีการวางแผนจัดการศึกษาแบบบูรณาการในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว พ.ศ. 2560-2564 โดยมีความต้องการให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิต ทักษะอาชีพพร้อมรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษและเตรียมความพร้อมผู้เรียนเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างเป็นรูปธรรม จะเห็นได้ว่าโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ได้มีการจัดการศึกษาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ แต่การประเมินตนเองภาพรวมของโรงเรียนในปีการศึกษา 2561 (Office of Sa Kaeo Primary Education Area 2, 2018) ยังประสบปัญหาและทิศทางในการบริหารโรงเรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ หลักสูตร วิธีการสอน การวัดผลประเมินผล และผู้เรียนในโรงเรียนยังขาดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทำให้การจ้างงานไม่เพิ่มขึ้นตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เพราะผู้เรียนมีทักษะไม่ตรงกับสายงานหรือไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้ประกอบการ โรงเรียนยังจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติ ขาดความเชื่อมโยงกันระหว่างทฤษฎีกับการทำงาน ความร่วมมือในการจัดการศึกษาระหว่างโรงเรียนและสถานประกอบการไม่มีความพร้อม และครูขาดแนวทางการจัดการเรียนการสอนในการถ่ายทอดความรู้ และดูแลพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการทำงานในโลกปัจจุบัน การบริหารโรงเรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษต้องแก้ไขปัญหาด้านการบริหารวิชาการและงานบริหารกิจการนักเรียน ทักษะในการเรียนรู้เกี่ยวกับข้อมูล สื่อเทคโนโลยี ทักษะชีวิต และการทำงานเป็นแรงงานที่มีฝีมือ มีคุณภาพ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ตามเป้าหมายและกำหนดยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาให้มีการบูรณาการสอดคล้องนโยบายของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ มุ่งเน้นโรงเรียนขยายโอกาสเป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่พื้นที่ห่างไกลจัดการศึกษาให้กับนักเรียนที่ไม่มีความพร้อมในการเดินทาง จึงได้ขยายชั้นเรียนรองรับประชากรในวัยเรียนให้ได้เรียนในระดับการศึกษาภาคบังคับเป็นประชากรที่มีความรู้ โดยพื้นฐานผู้เรียนส่วนใหญ่มาจากกลุ่มครอบครัวแรงงาน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะกับการพัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถ ให้ผู้เรียนเป็นแรงงานที่มีฝีมือในการพัฒนาประเทศ โรงเรียนขยายโอกาสอำเภออรัญประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำนวน 11 โรงเรียนตั้งอยู่ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษที่มุ่งเน้นจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพ จำเป็นต้องอาศัย

แนวทางการบริหารโรงเรียนที่เข้มแข็งและสอดคล้องกับเป้าหมายการจัดการศึกษาแบบบูรณาการในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดสระแก้ว พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ การแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เคารพและยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม ทักษะการใช้ภาษา ทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพและการมีงานทำ และตัดสินใจแก้ปัญหาอย่างสันติวิธีและสร้างสรรค์

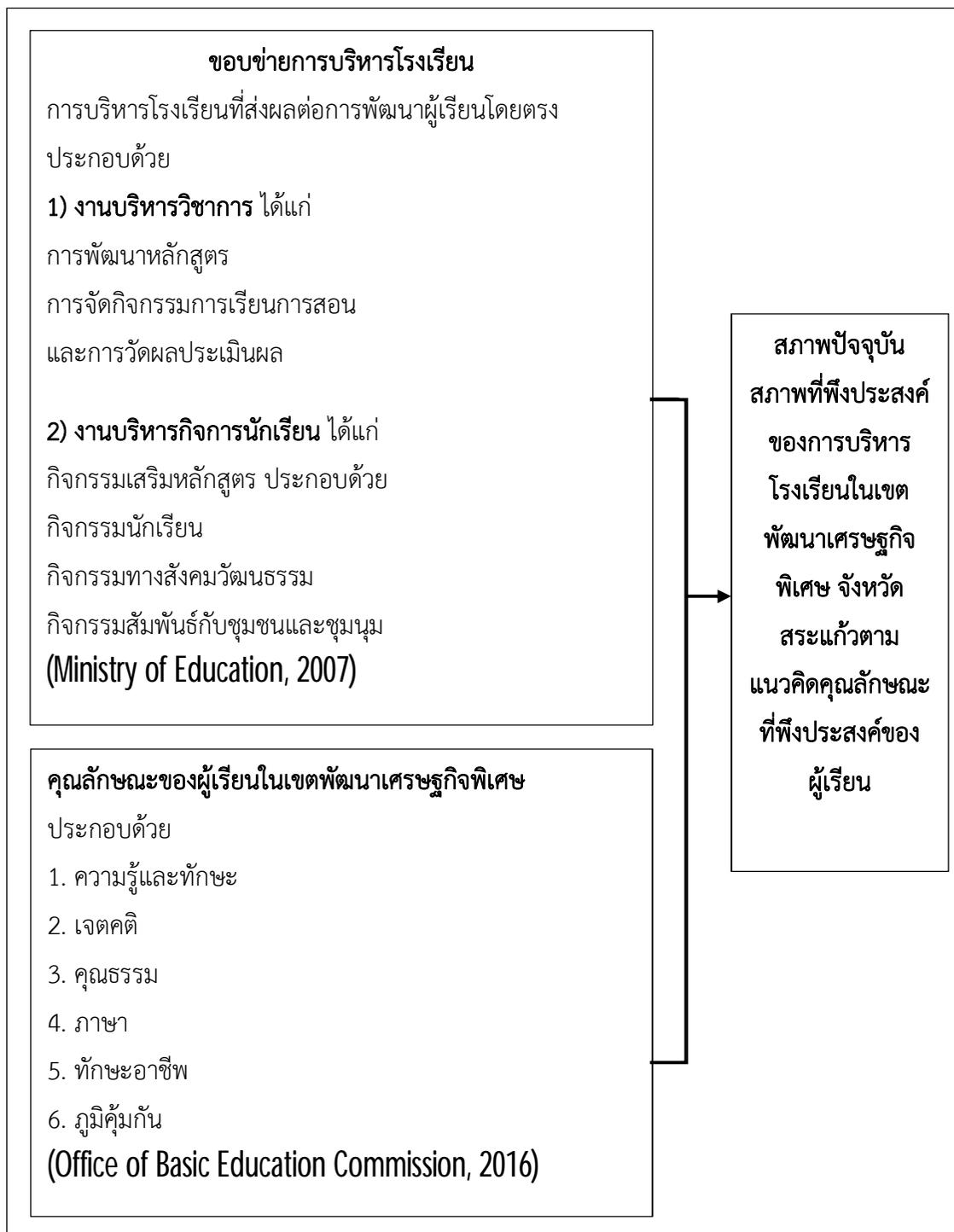
ดังนั้น ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาการบริหารโรงเรียนในเขตพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดสระแก้วตามแนวคิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน เพื่อนำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารของโรงเรียน งานบริหารวิชาการ และงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในเขตพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษอย่างมีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดสระแก้วตามแนวคิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน
2. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดสระแก้วตามแนวคิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดสระแก้วตามแนวคิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน สามารถกำหนดกรอบแนวคิดของงานวิจัยได้ดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบเชิงบรรยาย (Descriptive research) ทำการศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดสระแก้วตามแนวคิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ประชากรและผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ประชากรคือ โรงเรียนขยายโอกาสในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 และผู้ให้ข้อมูล ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 11 คน และข้าราชการครู จำนวน 143 คน รวมจำนวน 154 คน

เครื่องมือที่ใช้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดสระแก้วตามแนวคิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบบตอบสนองคู่ และตอนที่ 3 ข้อคิดเห็น/เสนอแนะเพิ่มเติม ลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดและเป็นแบบเขียนตอบ

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียน แนวคิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ และการสร้างแบบสอบถาม
2. กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย และข้อคำถามในการสอบถามให้มีความชัดเจนตามผังโครงสร้างเครื่องมือวิจัย โดยกำหนดให้แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบบตอบสนองคู่
3. ออกแบบและสร้างแบบตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหาของแบบสอบถามฯ กำหนดความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหาระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์
4. นำแบบตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหาแนบกับแบบสอบถามฯ เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุงและแก้ไข
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งถือว่าข้อคำถามนั้นผ่านเกณฑ์ ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถามจำนวน 66 ข้อ พบว่า ทุกข้อคำถามมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 และมีค่า IOC ทั้งฉบับเท่ากับ 1.00 สามารถคัดเลือกได้

ใช้ได้ จากนั้นนำเสนอแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและพิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Tryout) จำนวน 40 คน กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในโรงเรียนแล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ผลการตรวจสอบแบบสอบถามได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ **0.997** จึงนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขออนุญาตนำเพื่อขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ดำเนินการส่งแบบสอบถามพร้อมแนบหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัย โดยจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนและจัดเตรียมซองติดแสตมป์จำหน่ายซองถึงผู้วิจัยใส่ซองเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการส่งแบบสอบถามกลับคืนทางไปรษณีย์ จำนวน 154 คน ใช้เวลา 20 วัน มีแบบสอบถามที่ตอบครบถ้วน จำนวน 154 ฉบับ อัตราการตอบกลับคิดเป็นร้อยละ **100**

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์แบบสอบถามโดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าเฉลี่ยเลขคณิต โดยใช้เกณฑ์แปลความหมายค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์เนื้อหา

2. วิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นและการจัดลำดับความต้องการจำเป็นโดยใช้เทคนิค **Modified Priority Needs Index (PNI_{modified})** โดยจัดลำดับความสำคัญจากค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเรียงค่าดัชนีจากมากไปหาน้อย

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดสระแก้วตามแนวคิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจำนวนทั้งหมด 154 ฉบับ โดยสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ จำแนกตามการบริหารโรงเรียน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3) การวัดผลประเมินผล 4) กิจกรรม

เสริมหลักสูตร นำค่าเฉลี่ยที่ได้มาวิเคราะห์หาดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น และจัดลำดับความต้องการจำเป็นของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดสระแก้วตามแนวคิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนโดยใช้เทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดสระแก้วตามแนวคิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในภาพรวม

ข้อ	การบริหารโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับ
		$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ		
1.	การพัฒนาหลักสูตร	3.52	0.833	มาก	4.21	0.728	มาก	0.196	3
2.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.51	0.810	มาก	4.21	0.741	มาก	0.199	1
3.	การวัดผลประเมินผล	3.49	0.802	ปานกลาง	4.18	0.750	มาก	0.198	2
4.	กิจกรรมเสริมหลักสูตร	3.55	0.846	มาก	4.21	0.748	มาก	0.186	4

จากตารางที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดสระแก้วตามแนวคิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในภาพรวมพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดสระแก้วตามแนวคิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) เมื่อพิจารณาการบริหารโรงเรียนรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดและต่ำที่สุดคือ ด้านที่ 4 กิจกรรมเสริมหลักสูตร ($\bar{X} = 3.55$) และด้านที่ 3 การวัดผลประเมินผล ($\bar{X} = 3.49$) ตามลำดับ ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.20$) เมื่อพิจารณาการบริหารโรงเรียน

รายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยการบริหารโรงเรียนด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและต่ำที่สุดคือ ด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร ด้านที่ 2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านที่ 3 กิจกรรมเสริมหลักสูตร ทั้ง 3 ด้านมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 3.21$) และด้านที่ 3 การวัดผลประเมินผล ($\bar{X} = 4.18$) ตามลำดับ สำหรับผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดสระแก้วตามแนวคิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในภาพรวม ($PNI_{Modified} = 0.194$) มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดและต่ำที่สุดคือ ด้านที่ 2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($PNI_{Modified} = 0.199$) และด้านที่ 4 กิจกรรมเสริมหลักสูตร ($PNI_{Modified} = 0.186$) ตามลำดับ

2. ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดสระแก้วตามแนวคิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน เมื่อเรียงลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียน 6 ด้าน จำแนกตามองค์ประกอบของคุณลักษณะของผู้เรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ผู้วิจัยจัดลำดับความต้องการจำเป็น แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สรุปการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดสระแก้วตามแนวคิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในภาพรวม

คุณลักษณะของผู้เรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ									
การบริหาร โรงเรียน	ประเด็น	1. ความรู้และทักษะ						PNI _{modified}	ลำดับ
		2. เจตคติ	3. คุณธรรม	4. ภาษา	5. ทักษะอาชีพ	6. ภูมิคุ้มกัน			
1. การพัฒนา หลักสูตร	D	3.57	3.57	3.69	3.41	3.27	3.45	0.196	3
	I	4.24	4.23	4.27	4.17	4.09	4.17		
	PNI _{modified}	0.188	0.185	0.157	0.223	0.251	0.209		
	ลำดับ	(4)	(5)	(6)	(2)	(1)	(3)		
2. การจัด กิจกรรมการ เรียนการสอน	D	3.56	3.54	3.64	3.42	3.33	3.46	0.199	1
	I	4.23	4.22	4.27	4.17	4.12	4.17		
	PNI _{modified}	0.188	0.192	0.173	0.219	0.237	0.205		
	ลำดับ	(5)	(4)	(6)	(2)	(1)	(3)		
3. การวัดผล ประเมินผล	D	3.51	3.52	3.57	3.47	3.34	3.47	0.198	2
	I	4.18	4.20	4.24	4.21	4.13	4.15		
	PNI _{modified}	0.191	0.193	0.188	0.213	0.237	0.196		
	ลำดับ	(5)	(4)	(6)	(2)	(1)	(3)		
4. กิจกรรม เสริมหลักสูตร	D	3.57	3.57	3.68	3.50	3.43	3.52	0.186	4
	I	4.22	4.22	4.27	4.19	4.13	4.21		
	PNI _{modified}	0.182	0.182	0.160	0.197	0.204	0.196		
	ลำดับ	(4)	(4)	(6)	(2)	(1)	(3)		

หมายเหตุ : D: Degree of success (สภาพปัจจุบัน), I: Importance (สภาพที่พึงประสงค์), PNI_{modified}: Modified Priority Needs Index (ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น)

จากตารางที่ 2 สรุปการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดสระแก้วตามแนวคิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนโดยภาพรวมพบว่าการบริหารโรงเรียน 4 ด้าน มีลำดับความต้องการจำเป็นจากสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุดคือ ด้านที่ 2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเมื่อพิจารณารายองค์ประกอบสามารถสรุปลำดับความต้องการจำเป็นสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุดคือ ทักษะอาชีพ ภาษา ภูมิคุ้มกัน เจตคติ ความรู้และทักษะ และคุณธรรม ตามลำดับ ซึ่งมีค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.237, 0.219, 0.205, 0.192, 0.188 และ 0.173 ตามลำดับ ด้านที่ 3 การวัดผลประเมินผล เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบสามารถสรุปลำดับความต้องการจำเป็นสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุดคือ ทักษะอาชีพ ภาษาภูมิคุ้มกัน เจตคติ ความรู้และทักษะ และคุณธรรม ตามลำดับ ซึ่งมีค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.237, 0.213, 0.196, 0.193, 0.191 และ 0.188 ตามลำดับ ด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบสามารถสรุปลำดับความต้องการจำเป็นสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุดคือ ทักษะอาชีพ ภาษา ภูมิคุ้มกัน ความรู้และทักษะ เจตคติ และคุณธรรม ตามลำดับ ซึ่งมีค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.251, 0.223, 0.209, 0.188, 0.185 และ 0.157 ตามลำดับ และด้านที่ 4 กิจกรรมเสริมหลักสูตร เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบสามารถสรุปลำดับความต้องการจำเป็นสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุดคือ ทักษะอาชีพ ภาษา ภูมิคุ้มกัน ความรู้และทักษะ เจตคติ และคุณธรรม ตามลำดับ ซึ่งมีค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.204, 0.197, 0.196, 0.182, 0.182 และ 0.160 ตามลำดับ จากสรุปผลการวิจัยข้างต้น ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นและลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารโรงเรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดสระแก้วตามแนวคิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ได้ผลการวิเคราะห์ว่า การบริหารโรงเรียนด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นและลำดับความต้องการจำเป็นเรียงจากสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุดคือ ด้านที่ 2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านที่ 3 การวัดผลประเมินผล ด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร และด้านที่ 4 กิจกรรมเสริมหลักสูตร ตามลำดับ

อภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) ของการบริหารโรงเรียนมีค่าใกล้เคียงกันและใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยรวม แต่มีข้อค้นพบในแต่ละองค์ประกอบของคุณลักษณะของ

ผู้เรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษที่น่าสนใจ จึงขอนำเสนอการอภิปรายผลในประเด็นสำคัญ
เรียงลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดไปหาลำดับที่ต่ำสุดดังนี้

1. ความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 ด้านที่ 2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่าลำดับ
ความต้องการจำเป็นที่สูงที่สุดคือ องค์กรประกอบที่ 5 ทักษะอาชีพ ($PNI_{Modified} = 0.237$) การจัด
กิจกรรมการเรียนการสอนของครูจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลาง
มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความเป็นเลิศทางวิชาการ ซึ่งใช้แบบเรียนในจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้
ผู้เรียนขาดทักษะ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรของโรงเรียนต้องเล็งเห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอน ด้านทักษะอาชีพมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง การบริหารโรงเรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจ
พิเศษ ครูต้องออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ จัดกิจกรรมเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์
และการเพิ่มพูนความรู้ให้ครูเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน เน้นการสอนเชิงฝึกปฏิบัติ
ให้ผู้ออกแบบโครงการ พัฒนาความสามารถในการทำงานและการประกอบอาชีพ เช่น การแปรรูป
อาหารผลิตผลทางการเกษตร โลจิสติกส์ มัคคุเทศก์ และการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ซึ่ง
สอดคล้องกับแนวคิดของ Burarungjo et al. (2017) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการจัด
การศึกษาในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ มีข้อค้นพบว่า การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการ
สอนในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ผู้เรียนจะต้องสามารถแก้ไขปัญหาและตอบสนองความ
ต้องการของประชาชนและผู้ประกอบการในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ
คนให้มีความสมบูรณ์อย่างรอบด้าน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ
ต้องยึดศักยภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องส่งเสริมให้
ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพเพื่อสู่ความเป็นเลิศตามอัจฉริยภาพของตนเอง และ
สอดคล้องกับแนวคิดของ Didecha (2018) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องผลสัมฤทธิ์การพัฒนาเขตเศรษฐกิจ
พิเศษแม่สอด มีข้อค้นพบว่า การจัดการเรียนการสอนให้ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน
ทั้งในและนอกระบบ ให้มีการเทียบโอนประสบการณ์ที่มีอยู่ไปเป็นวุฒิการศึกษา ควบคู่ไปกับการ
เตรียมความพร้อมแรงงาน โดยเฉพาะในเรื่องของทักษะด้านละเอียดอ่อน (Soft skills) ที่จะติดตัวไป
ตลอดชีวิต โดยการศึกษาจะต้องสร้างให้คนมีทักษะและเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความขยัน ความ
อดทน สามารถแก้ปัญหาได้และต้องเน้นทักษะเชิงเทคนิค (Technical skills) ไม่สร้างคนให้มาเป็น
ลูกจ้าง จะต้องสร้างคนให้เป็นเจ้าแก่ การจัดการเรียนการสอนย่อมส่งผลดีต่อการพัฒนาเขตเศรษฐกิจ

พิเศษ รวมถึงการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Chatanyanon (2017) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียน สาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร มีข้อค้นพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีด้านมุ่งมั่นในการทำงานเป็นสำคัญ จะได้ว่ามีจุดเน้นเหมือนกับคุณลักษณะของผู้เรียนในเขตพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ที่สร้างให้มีผู้เรียน มีทักษะการทำงานและประกอบอาชีพ และสอดคล้องกับแนวคิดของ Luankaew (2018) กล่าวว่า จัดการศึกษาในพื้นที่เขตพัฒนาเขตเศรษฐกิจ สาเหตุที่ทำให้การโดยมีหลักการสำคัญในการจัดการ การศึกษา 8 เรื่อง 1) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่ออาชีพ จะเน้นการสร้างทักษะเพื่อตอบสนอง ต่อความต้องการของตลาดแรงงาน ดังนั้นจึงต้องมีหลักสูตรคุณวุฒิที่ยืดหยุ่นพอเพื่อให้สามารถสร้าง แรงงานฝีมือในหลายระดับคุณภาพ 2) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างโรงเรียนและ สถานประกอบการโดยทักษะที่พัฒนาต้องมีความสอดคล้องกับทักษะสำคัญของอุตสาหกรรม เป้าหมาย แต่ต้องไม่แคบจนเกินไป เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำงานในอุตสาหกรรมที่ใกล้เคียงได้ด้วย 3) การฝึกงานสามารถทำได้ทั้งภายในโรงเรียนหรือในสถานประกอบการขึ้นอยู่กับลักษณะของ หลักสูตรและความพร้อมของผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น เรื่องสุขอนามัยอาจสามารถจัดใน โรงเรียนได้ แต่การดูแลผู้ป่วยต้องจัดการในสถานประกอบการ 4) ระบบรับรองและการประเมิน ทักษะที่ละเอียดเพียงพอเพื่อให้สามารถประเมินผู้เรียนและแรงงานในแต่ละอุตสาหกรรมได้ว่าตอนนี้ อยู่ในระดับใด นอกจากนี้ ระบบรับรองควรกำหนดทักษะขั้นต่ำของแต่ละอาชีพหลักในเขตเศรษฐกิจ พิเศษว่าต้องสามารถทำอะไรได้บ้าง 5) การกำหนดมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพจะต้องไม่ยึดถือระเบียบ แบบแผนที่เคร่งครัดจนเกินไป แต่ควรมีความยืดหยุ่นในระดับหนึ่ง เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทในพื้นที่ ควบคู่ไปกับการรักษามาตรฐานในระดับประเทศของวิชาชีพนั้น ๆ 6) ทรัพยากรในการจัดการศึกษา ควรจะมาจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้าง “ความรู้สึกร่วม” ในพื้นที่ โดยไม่จำเป็นต้องเป็น ทรัพยากรทางการเงินเสมอไปให้พิจารณาจากความพร้อมของทุกภาคส่วนในพื้นที่เป็นหลัก 7) ผู้จัด กิจกรรมการเรียนการสอนหรือครูฝึกในโรงเรียนและสถานประกอบการต้องมีคุณสมบัติที่เหมาะสม อาจจำเป็นต้องมีระบบรับรองระดับทักษะเพื่อเป็นหลักประกันว่าผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนมี คุณสมบัติเพียงพอ สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ดี 8) ส่งเสริมให้สังคมยอมรับการจัดการกิจกรรมการเรียน

การสอนเพื่ออาชีพ ด้วยการแนะแนว การให้ข้อมูล และการสื่อสารผ่านช่องทางต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการให้ความช่วยเหลือในเชิงนโยบายที่เหมาะสม

2. ความต้องการจำเป็นลำดับที่ 2 ด้านที่ 3 การวัดผลประเมินผล พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นที่สูงที่สุดคือ องค์กรประกอบที่ 5 ทักษะอาชีพ ($PNI_{Modified} = 0.237$) ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหาร ครู และบุคลากรของโรงเรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ไม่มีแนวทางการวัดผลในการประเมินทักษะและความก้าวหน้าของผู้เรียน ซึ่งความต้องการในการวัดผลประเมินผล ผู้บริหารและครู ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบในการวัดผลประเมินผลตามตัวชี้วัดที่เน้นทักษะพื้นฐานในการทำงาน ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว และการพัฒนาเครื่องมือในการวัดผลประเมินผล เพื่อให้ได้ผลเรียนตามตัวชี้วัดตามสภาพจริง เน้นกระบวนการปฏิบัติที่ครอบคลุมและสอดคล้องกับทักษะพื้นฐานในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว นำสู่เป้าหมายและผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษได้สำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **Pornpirunroj (2018)** ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารวิชาการตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหากับภาษากรณศึกษาในเอเชีย มีข้อค้นพบว่า การวัดผลประเมินผล ต้องกำหนดระเบียบ ตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับความเข้าใจในความแตกต่างของวัฒนธรรม กระบวนการคิดข้ามวัฒนธรรม ผู้บริหารและครูวิชาการต้องส่งเสริมให้ครูพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน เพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนด้านเข้าใจในความแตกต่างของวัฒนธรรมและกระบวนการคิดข้ามวัฒนธรรม รวมถึงความเข้าใจในกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ต่างภาษา และการกำหนดนโยบายการวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัดของหลักสูตร โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง ด้วยพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผล นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและยกระดับการศึกษาของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **Office of the Education Council (2016)** ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาคุณภาพและยกระดับการศึกษาของผู้เรียน โดยใช้ระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (**Credit bank system**) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนนาร่องในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดตาก มีข้อค้นพบว่า การวัดผลประเมินผลให้เกิดโอกาสทางการศึกษาแก่ผู้ที่ต้องออกจากการศึกษาให้กลับเข้าขอเทียบโอนหน่วยการเรียนรู้ที่ได้สะสมไว้ในโรงเรียนเดิมและศึกษาต่อจนสำเร็จการศึกษาตามความต้องการรายบุคคล รวมทั้งการสะสมหน่วยการเรียนรู้และเชื่อมโยงไปสู่โรงเรียนต่างสังกัดต่างระดับ ในการมีส่วนร่วมสร้างโอกาสทางการศึกษาเพิ่มขึ้นแก่

ผู้เรียน เพื่อให้เกิดการยกระดับคุณภาพการศึกษา รวมถึงสอดคล้องกับแนวคิดของ Office of Academic and Educational Standards (2014) กล่าวว่า การกำหนดกระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับการประเมินความก้าวหน้าระหว่างเรียนต้องประเมินจากสิ่งที่คุณเรียนได้แสดงให้เห็นว่ามีการพัฒนาด้านความรู้ความสามารถ ทักษะ ตลอดจนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เป็นผลจากการเรียนรู้

3. ความต้องการจำเป็นลำดับที่ 3 ด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นที่สูงที่สุดคือ องค์กรประกอบที่ 5 ทักษะอาชีพ ($PNI_{Modified} = 0.251$) ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษาด้านอื่น ๆ ที่ชัดเจน แต่ขาดการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ของหลักสูตร การจัดทำเนื้อหาสาระของรายวิชา และการนิเทศติดตามประเมินผล รวมถึงการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานในการทำงานและการประกอบอาชีพ เช่น การแปรรูปอาหารผลิตผลทางการเกษตร โลจิสติกส์ มัคคุเทศก์ และการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs และการพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนั้น ผู้บริหารและครูต้องพัฒนาตนเองให้มีความสามารถ และร่วมมือกันสร้างผู้เรียนให้มีทักษะ โดยกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ของหลักสูตร จัดทำรายวิชาในการพัฒนาทักษะอาชีพ ให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Buapliensi (2018) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ในพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเพื่อรองรับอุตสาหกรรมเป้าหมายในอนาคต มีข้อค้นพบว่า การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ในพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ด้านการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนเป็นปัจจัยเร่งด่วนซึ่งจะต้องให้ความสำคัญตั้งแต่กระบวนการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาที่อยู่ในพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง โดยเริ่มจากการผลิตครูหรือวิทยากรต้นแบบในอุตสาหกรรมเป้าหมายให้มากขึ้น จัดทำหลักสูตรการเรียนการสอน และฝึกอบรมเพิ่มขึ้น เช่น หลักสูตรฝึกอบรมและทดสอบสมรรถนะวิชาชีพ หนุนยนต์อุตสาหกรรม หลักสูตรรถยนต์ ไฟฟ้า หลักสูตรหนุนยนต์อุตสาหกรรม หลักสูตรการบินพลเรือน และหลักสูตรการจัดการสมัยใหม่

4. ความต้องการจำเป็นลำดับที่ 4 ด้านที่ 4 กิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นที่สูงที่สุดคือ องค์กรประกอบที่ 5 ทักษะอาชีพ ($PNI_{Modified} = 0.204$) ทั้งกิจกรรมเสริม

หลักสูตร ประกอบกิจกรรมนักเรียน กิจกรรมทางสังคมวัฒนธรรม กิจกรรมสัมพันธ์กับชุมชน และ ชุมชนโดยผู้บริหาร ครู นักเรียน ชุมชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีส่วนรวม กิจกรรมดังกล่าวนำไปสู่การมี ทักษะการทำงาน ทักษะอาชีพเพื่อตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการ โดยมีการร่วมมือ ระหว่างโรงเรียนและสถานประกอบการ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และใช้ชีวิตในเขต พัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้วได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Callan and Ashworth (2004) กล่าวว่า ความร่วมมือผู้บริหาร ครู นักเรียน ชุมชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีส่วนรวม กับสถานประกอบการ สิ่งที่สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือที่มีประสิทธิผล ได้แก่ 1) ความเต็มใจร่วมมือ กันทั้ง 2 ฝ่าย 2) มีเป้าหมายและวิสัยทัศน์ร่วมกันระหว่างโรงเรียนและสถานประกอบการ 3) เคารพ และเชื่อใจกันและกัน 4) ติดต่อสื่อสารที่มีระหว่างกัน 5) การหลอมรวมบูรณาการทุกวิถีการปฏิบัติ และนวัตกรรมของทั้ง 2 ฝ่ายเข้าด้วยกัน 6) การยอมรับความแตกต่าง 7) การยืดหยุ่นด้วยเวลาและ อื่น ๆ กับความเต็มใจที่จะลองทำ 8) ความรู้ใหม่ ทักษะใหม่ และวิธีคิดใหม่ที่จะนำไปสู่การปรับ เปลี่ยนโครงสร้างการบริหารโรงเรียนและสถานประกอบการ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 โรงเรียนควรเร่งกำหนดนโยบายการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนฝึก ปฏิบัติ เช่น การจัดตั้งศูนย์การบริหารจัดการศึกษาของพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อให้สถานประกอบการ เข้ามาพัฒนาการศึกษาอย่างจริงจัง โดยอาจเป็นผู้ประสานงานในระดับเขตพื้นที่การศึกษาที่มีความ ใกล้เคียงกับโรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัด เข้ามาเป็นพันธมิตรสำคัญในการดำเนินงานร่วมกัน ระหว่างโรงเรียนกับสถานประกอบการ

1.2 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียน รวมถึงสถานประกอบการ เข้า มามีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยเน้นตั้งแต่การพัฒนาหลักสูตร และการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา การจัดเรียนการสอนและปรับปรุงการสอน การวัดและ ประเมินผล และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามลำดับ และผู้บริหารควรสร้างแรงจูงใจให้ผู้ปกครองและ สถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนให้เป็นไปตามที่พึงประสงค์ มากขึ้น รวมถึงการเปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกทักษะอาชีพในการทำงาน ซึ่งจะเป็นแรงผลักดันให้ผู้เรียน

มีความรับผิดชอบ เข้าใจสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริง และการหาแนวทางแก้ไข พัฒนาการทำงานเป็นอาชีพ

1.3 ครูควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและปรับปรุงการเรียนการสอน โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียน เช่น การแปรรูปอาหารผลิตผลทางการเกษตร โลจิสติกส์ มัคคุเทศก์ และการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ **SMES** ซึ่งเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดคุณภาพของผู้เรียน โดยครูสามารถนำหลักสูตรมาประยุกต์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ขณะเดียวกันสถานประกอบการมีโอกาสร่วมพัฒนาคุณลักษณะและความสามารถของผู้เรียนตามความต้องการของสถานประกอบการ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กระบวนการเรียนรู้ วิธีการสอน ที่มีส่วนส่งเสริมสร้างทักษะอาชีพของผู้เรียน เนื่องจากเป็นประเด็นที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตามความต้องการของสังคมปัจจุบัน

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาระบบการวัดผลประเมินผลในการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนด้านทักษะอาชีพ เนื่องจากเป็นประเด็นที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดในการวัดผลประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการ รวมถึงผู้เรียนมีทักษะการทำงานอย่างมีฝีมือ

References

- Buapliensi, N. (2018). Model of personnel development in the Eastern Economic Corridor in order to support the target industry in the future. *Journal of Suvarnabhumi Institute of Technology*, 1(January-June), 303-315. [in Thai]
- Burarungjo, M. et al. (2017). *Research report on the development of educational management model in Special Economy Area*. Bangkok: Office of the Education Council. [in Thai]
- Chatanyanon, B. (2017). *A study of desirable characteristics of students at Silpakorn University Demonstration School*, Silpakorn University Demonstration School, Faculty of Education, Silpakorn University. [in Thai]
- Callan, V., & Ashworth, P. (2004). *Working together: Industry and VET provider training partnerships*. Retrieved November 30, 2019, from <http://www.ncver.edu.au>.
- Didecha,S. (2018). *Accmplishment of Development of The Mae Sot Special Economic Zone*. Bangkok: National Defense College. [in Thai]
- Luankaew, K. (2018). *Removing education management lessons for the development of special economic zones of India*. [Online]. Source: <https://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/645634> [11 June 2019] [in Thai]
- Ministry of Education. (2007). *Guidelines for decentralization of administration and educational management to the committee of the Office of Educational Service Area and School according to the Ministerial Regulation, on rules and methods for decentralization of administration and educational administration 2007*. Bangkok: Cooperative Printing House Agriculture of Thailand. [in Thai]
- Office of Academic and Educational Standards. (2014). *Educational Evaluation Guidelines*. Bangkok: Agricultural Cooperative Printing House of Thailand Limited. [In Thai]

- Office of Basic Education Commission. (2016). *Education in Border Special Economic Development Zone*. Bangkok: Office of the Basic Education Commission. [in Thai]
- Office of the Education Council. (2016). *Report of experimental results to improve the quality and improve the education of learners by using the Credit Bank System, a basic education level of pilot schools in the special economic area of Tak province*. Bangkok: Sweet Pepper Graphic. [in Thai]
- _____. (2017). *Educational research report, guidelines for development of educational law for educational administration in the special economic development zone*. Bangkok: SC Print and Pack Co., Ltd.
- Office of National Economic and Social Development Board. (2018). *20-year National Strategy 2018-2037*. Bangkok: Office of the National Economic and Social Development Board.
- Office of Sa Kaeo Primary Education Area 2. (2018). *A forum for learning to drive quality. Educational Management of Schools in the Special Economic Development Zone, Central Region "Advanced education Special Economic Development Zone Going Forward"*. Sa Kaeo: Office of Sa Kaeo Primary Educational Service Area 2. [in Thai]
- Pornpirunroj, B. (2018). Academic administration based on the concept of integrated content learning with language, case studies in Asia. *Journal of Educational Administration and Innovation*, 2(May-August), 15-31. [in Thai]